

Ára 1000 korona

Hajdúföld

1924. év április 2.

SZERDA

Debreczen, VI. évf. (77.)

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

HELYBEN ÉS VIDÉKEN EGY ÓRA 20000 K
EGYES SZÁM ÁRA 1000 K.

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ:

KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL

DEBRECEN, PIAC-UTCA 59. SZÁM
TELEFON 3-48. SZÁM.

A középiskolai reform tárgyalása a nemzetgyűlésen Csöndes ülés a Házban

A nemzetgyűlés mai ülését háromnegyed tizenegykor nyitotta meg Szcitovszky Béla elnök. Az elnöki jelentések után áttérnek

a középiskolai reform

folytatlagos vitájára. Várnay Dániel: A javaslat rendelkezéseit bírálva kifogásolja, hogy az egy tárgyból megbukott diák tanári tesztületi hozzájárulással tehet csak javítóvizsgát. Ez az intézkedés nagyon igazságtalan. Kívánja, hogy a tanítókat a hasonló végzettségű állami tisztviselőkkel egy fizetési osztályba vegyék fel. Követelik a fegyelmi ügyek revízióját. A javaslatot nem fogadja el.

Utána Illés József kormánypartí szóval fel. A középiskola reformjára szükség van, mert

középiskolai oktatásunk hanyatlóban van.

Mint a jogi fakultás tanára, tapasztalta, hogy épen a magyar történelem és latin nyelv ismereténél mutatkoznak hiányok a tanulók között. Ezért nem lehet a középiskolai tanárokat hibáztatni, mert ezek teljes odaadással szolgálják a magyar nemzet nevelésének ügyét.

A régi oktatás keveset adott, de jót. Ha ezt el akarjuk érni, nem szabad új tantárgyakat bevezetni az iskolákba. Nem enciklopedikus ismereteket kell adni. Minden tárgyban a lényegyet kell tanítani. Nem elméletre, hanem gyakorlatra kell súlyt helyezni. Sürgeti a népoktatás kiszélesítését. A javaslatot elfogadja.

Meskó Zoltán: határozati javaslatot nyújt be, hogy az elemi és középiskolákban a téli időszakban a tanítást 9 órák kezdjék.

Maday Gyula (kormánypartí): Kívánja, hogy Petőfi lírájának ismeretével az ötödik osztályban ép oly keretek között foglalkozzanak, mint Arany Toldijával a negyedik osztályban. Tanárképző intézetet kell felállítani.

A tanárok anyagi helyzetén javítani kell.

Vissza kell állítani a korpótléket. A tanárok fizetését a bírói statushoz hasonlóan külön kell rendezni. Méréskelni kell a tanulók létszámát az egyes osztályokban. Az iskoláknak hazafias szellemben és fegyelmesség mellett kell működniük. A javaslatot elfogadja.

Szilágyi Lajos (pártonkívüli): A törvényjavaslatról nincsen elragadtatva. Le kellett volna vonni a reformnál a forradalom tanulságait.

Jól fizetett tanárokat kell alkalmazni. Nem a módszer, a tanterv a fontos, hanem a tanügyi személyzet. Alig van megfelelő tanköny-

vünk. Az élőnyelveket sem helyes irányban tanítják. A javaslatot nem fogadja el.

A keresztyén ellenzék éles harcot indít a kölcsönjavaslatok ellen

Gömbös Gyula levele a miniszterelnökhöz

Budapest, április 1. A pénzügyi n. n. szanálási javaslatok tárgyalása egy frontban egyesítette, az összes ellenzéki pártokat, amelyek elhatározták, hogy nem maradnak passzívításban, hanem a

legélesebb harcot fogják indítani.

A fajvédő csoport tegnap esti határozatával kapcsolatban Gömbös Gyula ma délben levelet küldött Bethlen István gróf miniszterelnöknek, amely többek között a következőket tartalmazza:

— Tegnap éjjel a fajvédők parlamenti csoportja beható tanácskozás után arra az egyöntetű elhatározásra jutott, hogy az ország érdekében

mindent el fog követelni az egynevezett szanálási javaslatok törvényerőre való emelése ellen.

Tesszük ezt azzal a tudattal, hogy eddig is az általunk hirdetett pro-

Kiss Mennyhért: Megállapítja, hogy a középiskoláknak hibája az, hogy egyrészt sokoldalúak voltak, sokat tanítottak, de

az élettől távol állanak.

Hosszasan bírálja a javaslatot, azt nem fogadja el.

Az ülés 2 órákor ért véget.

gramm követése lett volna a helyes es kételkedünk abban, hogy az előttünk fekvő elhatározásai pozitív eredményekhez vezessenek.

A szanálási program guzsbakóti politikai és gazdasági szabadságukat, a nemzet szuverenitásáról lemondunk oly pillanatban, amidőn Európában egészen új pénzügyi rendszerek, gazdasági konstellációk és politikai eltolódások készülnek.

A vita megkezdése előtt tisztelettel felhívom figyelmet, hogy mi a Rentenmarkot, sőt mondjuk:

Járadék-korona-rendszert,

amely Németországban bevált, mint általános szanálási alapot jobbnak ismerjük és ezért szemben a kormány proposíciójával, konkrét formában a mellett fogunk a vita során állást foglalni azzal, hogy az általunk is elismert fontosságú jóvátétel kérdésében az eddiginél világosabb megoldást fogunk elérni.

A Hitler-perben felmentették Ludendorffot

Kedden délelőtt hirdették ki az ítéletet a bajor fajvédők monstre perében - Óriási izgalom Münchenben

(A Hajdúföld tudósítójától.) A bajor fajvédők monstre perében hosszú és izgalmas tárgyalások után április 1-én délelőtt 10 óra öt perccor kihirdették az ítéletet.

Hitlert, Föhbert, Kriebelt és Webert egyenkint

5 évi várfogságra,

a költségek viselésére és 200 arany-márkára ítélték. A pénzbüntetéseket be nem fizetése esetén 20 napi várfogságra változtatják át. Ha az elítéltek büntetésükből 6 hónapot kitöltöttek, akkor a büntetés további tartamára feltételelesen szabadlábra fogják helyezni.

Ludendorffot felmentették

és az ellene folytatott eljárás költségeit az állampénztárra hárították.

Frick, Roem, Brückner, Wagner, Pernet vádlottakat a büntényben való segédkezés címén egyenkint egy évi és három havi várfogságra és 100 aranymárka fizetésre ítélték, illetőleg átváltoztatható várfogságot szabtak ki rájuk. Ezenkívül elmarasz-

talták őket a költségek viselésében. Ezeket az elítélteket büntetésük hátralévő tartamára haladéktalanul szabadlábra helyezik 1918 április 1-ig.

A Hitler-pör

valamennyi vádlottjainál beszámoltatták a vizsgálati fogságot

és pedig Hitlernél 4 hónapot és két hetet, Webernél 4 hónapot és három hetet, Kriebelnél és Pöhnernél egyenkint 2 hónapot és két hetet, Brücknernél 4 hónapot egy hetet, Röehm-nél és Fricknél 4 hónapot és három hetet, Pernet és Wagnernél egyenkint két hónapot és három hetet.

Az elítélés illetőleg felmentés, mint az elnök bejelentette 4 szavazattal történt.

A Hitler-per ítéletének felolvasása után dr. Röder védő engedelmet kért, hogy néhány szóval javaslatot tehesen arra, hogy szüntessék meg Hitler ellen a letartóztatási végzést.

Az elnök kijelentette, hogy a bi-

róság ebben nem illetékes, mert az ítélet a kihirdetéssel azonnal jogerőssé vált. A letartóztatási végzés felfüggesztése tekintetében az ülésen kívül az államügyészségnek kell javaslatot tenni.

Ludendorff kijelentette, hogy felmentését szegénytelennek érzi, mert bajtársait elítélték.

A tisztí ruha ezt nem érdemelte meg.

A közönség körében erre a kijelentésre viharos éljenzés hangzott el, mire az elnök Ludendorffnak ezt a megjegyzését visszautasította és hasonlóképp megírta a közönséget a tetszésnyilvánításért.

Az ítélet Münchenben és az egész Német-birodalomban óriási izgalmat keltett. A mind erősebben megnyilatkozó nemzeti közvélemény nyomásának tulajdontható, már az is, hogy

marxista jogrend őrei nem merték ellétni Ludendorffot,

mert tudták, hogy a Ludendorff esetleges elítélteése nyomán támadó elkeseredés alapján rendítette volna meg amugy sem tulerős alapokon nyugvó uralmaikat.

Tüntetések Münchenben

A hivatalos bajor körök félelmére jellemző, hogy az ítélet kihirdetése előtt a hadapródiskola előtt katonai csapatokat vontak össze és erős kordonnal zárták el az épületet.

Az ítélet kihirdetése után a kordonok körül óriási tömeg gyülekezett, amit a rendőrségnek és katonaságnak csak nagy nehezen sikerült feloszlattani.

Mint az esti órákban jelentik Münchenben a hangulat rendkívül izgatott.

Az utcák a teljes feltordulás képét mutatják. A várost nagy tüntető csoportok járják be s viharosan éltetik Hitlert és társait.

Óriási áradások a Felvidéken

(A Hajdúföld tudósítójától.) Beszámoltunk már azokról a nagy víz-áradásokról, amelyek a megszállott Felvidéken az utóbbi napokban katasztrófális méreteket öltöttek. Legújabb értesülésünk szerint az áradások még mindig nem szüntek meg, sőt egyre nagyobb méreteket öltenek úgy a Felvidéken, mint Ruszinszkóban.

Az árvíz miatt a vasutvonalak egész során kellett beszüntetni a forgalmat.

A Felvidék déli és északi része tegnap óta el van vágva Kassától.

Az Ungvárral való közvetlen forgalmat is be kellett tegnap teljesen szüntetni.

Mint hogy az árvíz még nő, a forgalom további zavaraira számíthatnak.

A takarékkorona és a bíróság

(A Hajdúföld tudósítójától.) Érdekes ítéletet hozott a múlt nap a debreceni kir. törvényszéke a polgári bíróság egy keresettel kapcsolatban. A bíróság kimondotta, hogy a keresetben elmarasztalt fél a kereseti összeget

takarékkoronában köteles kifizetni. Az ítélet alapján az elmarasztalt félnek négymilliószázezer korona helyett körülbelül négy millió 700 ezer koronát kell fizetnie.

A kölcsönelőleg befizetése

A pénzügyminiszteri rendeletek értelmében az állami kölcsönelőleg összegei a postahivatalok útján mindenkor *takarékkorona értékben fizetendők be.* Ennélfogva a csekkbefizetési lapon az érdekeltek részére lekézbesített fizetési meghagyáson kitüntetett összeget (takarékkoronát) kell számmal és betűvel feltüntetni:

a takaré- és papirkorona közötti különbözetet a postahivatalok számlíják ki

és szedik be a befizetőtől. Ezt a különbözetet április 7-ig bezárólag minden 100 takarékkorona után 10 koronában állapította meg a pénzügyminiszterium. *Ugyanis 100 takarékkorona értéke egyenlő 110 papirkoronával.*

Ha a 21 éves „gyerekek” katonásdit játszanak

(A Hajdúföld tudósítójától.) Halálos kimenetelű szerencsétlenség történt kedden délelőtt a Nagycserén. Két 21 éves fiatalember, Papp János és Szilágyi György katonásdit kezdett játszani s amint egymással tréfaikoztak, hogy ki lenne kümb katona, ki tudna jobban célozni, a puskával banni, Papp hirtelen előkapta vadászfegyverét s ráfogta Szilágyira. A fegyver

velelőnül elsült s a lövés Szilágyit találta, aki azonnal holttan esett össze.

A halálos kimenetelű szerencsétlenségről azonnal jelentést tettek a debreceni kir. vizsgálóbíróságnak, ahonnan Grigácssy Lajos vizsgálóbíróhelyettes szállt ki a helyszínére a vizsgálat megejtésére. A felmerült adatok szerint Szilágyi halálát gondatlanság és könnyelműség okozta.

A Csokonai-Kör finn estélyének műsora

A Csokonai-Kör április 3-án, csütörtökön este 8 órai kezdettel az Uránia moziban finn estélyt rendez a következő műsorról:

Pacius: „Szép finn hazám...” Finn nemzeti himnusz. Énekli Mácsay Sándor vezetésével a kollégiumi kántus.

Megnyitó. Tartja Pap Károly dr a Kör elnöke.

Az ezer tő országa. Geográfia, utirajz. 50 vetített képpel ismerteti Ispanovits Sándor budapesti igazgatótanár.

Finn dalok: Sibelius: Mäcken kam vom Stældichein. Sibelius: Säf, säf, susa. Kuula: Tula armaani. Hannikainen: Mäenlasku, Järnefelt: Sunnuntai. Järnefelt: Viel ois virtta tieoasani. Énekli Helga Sailo finn énekművész.

A finn nép és kultúrája. Etnográfia, művelődéstörténet. 50 vetített képpel ismerteti Ispanovits Sándor budapesti igazgatótanár.

Sibelius: Impromptu.
Hannikainen: Gavotte. Zongorán előadja Boros Olga zongoraművész.
Eredeti finn népdalok. Énekli Helga Sailo finn énekművész.
Pacius: Szóal a kincsem... Finn népdal. Énekli Mácsay Sándor vezetésével a kollégiumi kántus.

Belépődíj: Páholy és zsöllye 12000 korona. Zártszék 8000 korona. Tánclásszék 6000 korona. A Kör tagjai felét fizetik, ha 1919-23 évi tagdíjhátralékokat — 5000 K t befizették, vagy a jegyváltáskor befizették. Jegyeket csak Méliusznál lehet váltani.

A szanalási időszak végére aranyparitásos tisztviselői fizetéseket kíván a KANSz

Budapestről jelentik. A hivatalos lap mai számában jelent meg a pénzügyminiszternek az a rendelete, mely április az április havi készpénzváltás összegét szabályozza és ennek értékét

107.000 koronában állapítja meg.

A rendelettel kapcsolatban kérdést intéztünk a KANSz vezértitkárához Javornicski Dezsőhöz, aki a következő választ adta munkatársunknak:

A most megjelent rendeletben megállapított készpénzváltás összege a végzett számítások szerint elegendő arra, hogy abból az elmaradt természetbeni cikkeket megvásárolhassuk. A miniszterelnök megígérte, hogy hogy jóindulatulag fogja megbírálni

a memorandumban foglalt kéréseinket és mi bízunk abban, hogy ezek a kérések nem maradnak teljesítetlenül. A memorandumban a békebeli fizetés 80%-át kértük 1924. január 1-től számítva, amely összeg az 5 és fél éves szanalási időszak utolsó, 1926. év elején kezdődő fél évben

a békebeli javadalmazás 100 százalékát érné el.

Ezenkívül kértük a családi pótlék 1917. évi összegének aranykoronában számított megállapítását. Az érdekeltek körében nagy visszatetszést keltett az a szándék, hogy a nyugdíjasoknak felemelt nyugdíjilletményeik a szanalási időtartam alatt 20%-al leszállytassanak.

Az egyesített bizottságok általánosságban letárgyalták a pénzügyi javaslatokat

Gróf Bethlen István miniszterelnök a költségvetésről és az adóterhekről

Budapest, április 1. A nemzetgyűlés együttes bizottságai Rádai Gedeon gróf elnökletével ma délután folytatták a felhatalmazási javaslat vitáját.

Erdélyi Aladár: Felemlíti, hogy a földművelőosztály 400 ezer holdat adott le természetben, amelynek értéke több mint 4 billiókorona.

Ezenkívül 22 milliárdot fizetett az 100 holdon aluli birtokosság. Ezzel szemben a részvénytársaságok vagyonszáma 7-8 milliárd volt. A jövedelem- és vagyonadó, amikor aranykoronára van bázisra az államháztartás, nagy terhet fog jelenteni az agrár társadalomra nézve.

Baross János hibáztatja a kormányt, hogy éveken keresztül a rossz papírpénzen nem vásárolt idegen valutákat.

Peyer Károly kifejti, hogy produktív célokra újabb kölcsönt kell felvennünk. Kifogásolja a jövedelemadó kivetésének módját.

Több szónok nem lévén, elnök az általános vitát bezárta, ami után

Bethlen miniszterelnök

válaszolt az általános vita folyamán elhangzottakra.

Ha van valami, mondotta, amihez jövőbeni megterhelésünket mérni lehet, úgy az abba van, azon megterhelés arányában, amellyel az egyes gazdasági ágak a háború előtt meg voltak terhelve. 1913-ban 463 millió aranykorona volt Csonka-magyarország bevétele és míg 1926. második feléig elakarunk menni 400 millióra. Ez mutatja, hogy alacsonyabb összegre megyünk fel a szanalás végén, mint aminő összeget képviselt budgetünk a háború előtt ezen a területen.

Békében az egyenes adók összege kitett 113 milliót, ezzel szemben a mi terhünk felmegy az egyenes adóknál 156 millióra. Végeredményben ezek együttvéve 355 milliót tettek ki, és mi ezt az összeget leszállyítottuk 244 millióra úgy, hogy

100 millió csökkenés mutatkozik

A jövedelem és vagyonadó első sorban a flundált jövedelmeket és vagyonokat érinti, ez tehát nem a munkásosztály megadóztatása. A fogyasztási adóknál 350 millióról leszállyítottuk 279 millióra.

Ami azt illeti, hogy a föld vagy az ipar és kereskedelem van e jobban megterhelve, erre nézve kijelentem, hogy

a földadó 28 millióról felemelkedett 33 millióra.

Ezt nem lehet letagadni és az emelkedést a földadó kulcsának emelése hozta létre. Az összehasonlítás után nem állhat meg az a tétel, hogy a föld kevesebbet fizet, mint békében, sőt ellenkezőleg.

A költségvetés ahogy össze van állítva, lehetőleg egyenlő megterhelést jelent minden társadalmi osztályra nézve.

A költségvetésben

a házadó fokozatosan emelkedik

0-7 millióról 20 millióra. Erről az összegről az állam nem mondhat le.

A zárszámadásokra nézve kijelenti, hogy azokat a számvevőszék állítja össze, ezek összeállítását a feltorlódt nagy anyag miatt késelt.

Elnök ezután a vitát félbeszakította és a legközelebbi ülést holnap délutánra tűzte ki.

Dóczy-intézet Csokonai ünnepe

A református leányközépiskola Csokonai születésének 150 éves évfordulója alkalmával 10. és 11-én délután 3 órakor a Csokonai-színházban ünnepélyt, rendez mely a rendes iskolai ünnepélyek keretében messze felülemelkedik. A műsor középpontjában Csokonai „Furcsa vétezi versezte”, az irodalomtörténeti fontosságú „Dorothy” áll, melyet erre az alkalomra az intézet egyik tanára alkalmazott színre. Megelevenedik benne a nagy debreceni poeta kora, sorra felvonulnak a már-már elfeledett táncok, melyek a régi magyar farsangot annyira vonzóvá tették és végül megcsendülnek a szereplők ajkain az édes-bus Csokonai-dalok. A műsor többi száma is mind Csokonai vonatkozású s nagyszerű keretbe foglalja a „Dorothy”. Jegyek mindkét előadásra Springer könykereskedésében kaphatók.

A vásárpénztár felállítása

(A Hajdúföld tudósítójától.) Az ismeretes vásárpénztár felállítási ügyben kedden délelőtt a városházán értekezlet volt, melyen a debreceni henteszakosztály képviselői is megjelentek.

Ugyanis, mint a Hajdúföld jelentette már,

a vásárpénztárnak a város által történelmi felállítását a henteszakosztály annak idején elnevezte,

mert azt maga akarta felállítani.

A kedden délelőtt megtartott értekezleten Vádray tanácsnok kijelentette, hogy a város az érdekelteket nem akarja megrövidíteni s *hajlandó a létesítendő vásárpénztárt házi kezelésbe is adni kellő garancia mellett.*

A henteszakosztály kiküldöttei nagy megnyugvással fogadták a tanácsnok előterjesztését s most már maguk is sürgették a vásárpénztár mielőbbi felállítását.

Hipnotizált tolvaj a bíróság előtt

(A Hajdúföld tudósítójától.) A debreceni kir. törvényszék dr Serly Jenő elnöke alatt működő büntetőtanácsa kedden vonta felelősségre Kovács János munkást, akinek viselt dolgairól részletesen beszámolt már a Hajdúföld. Kovács, aki a Mezőgazdasági Gépgyárnak volt a munkása, számos betörést követett el s mikor tettenérték, avval a ravasz mesével védekezett, hogy ő

hipnotizált állapotban,

öntudatlanul, lelki kényszer hatása alatt követte el a lopásokat és betöréseket. Lakásán egész raktárt találtak a lopott holmiból. Kovács nem volt válogatós, miúgyan össze-lopkodott, ami a kezébe esett, azonban

a lopott holmikat nem értékesítette.

Az orvosok véleménye szerint Kovács a betöréses-lopásokat

beszámítható állapotban követte el.

A bíróság Kovácsot 18 rendbeli lopás és betörés büntette miatt 3 évi fegyházra ítélte. Az ítélet jogerős.

Legolcsóbbak a Hajdúföld apróhirdetési

ALAPÍTÁTOTT 1882-BEN.

EGYEDÜLI SZAKÜZLET

Csendőrök, Katonai vámőrök

egyenruházati cikkeiket legolcsóbban

KULCSÁR IMRE ÉS FIA

Üzletében (a Nagytemplom melletti) szerezhetik be.

JELVÉNYEK, ÉRMEK, KITÜNTETÉSEK!

NAGY SAPKARAKTÁR!

Egy erkölcsrendészeti razzia eredménye

Kanállolvaj cselédlányok, hazárdjátékos fiatalok
és egyéb gyanus elemek

(A Hajdúföld tudósítójától.) Je lentette már röviden a Hajdúföld, hogy a debreceni állami rendőrség vasárnap este nagyszabású erkölcsrendészeti razziát tartott Debrecen területén. A razzia meglehetősen eredménnyel járt. 49 nőt állítottak elő, igen sok cselédet, szakácsnőt, facér csavargó leányt, — akik közül alapos igazolás után 35 maradt a rendőrség őrizetében. Az előállítottaknak több mint fele beteg volt, orvosi kezelésre szorult.

A vasárnapi szobacicák és tündérek

A razzia főleg a zugszállókra, kétes hírű korcsmákra, találkahelyekre terjeszkedett ki. Az idő is kedvezett a razziának, hűvös, szeles idő volt, a vasárnapi szobacicák, szakácsnők, akik máskor délutántól késő estig a korzón, főútcán sétálnak néha két-három gavalérral is — most hamar fedél alá kíváncsiak.

Ne molesztáljanak

Természetesen a rendőrök, detektívok megjelenése meglehetősen nagy konsternációt keltett, némelyik érdekelt csendesen meglapult — s türelmesen, szó nélkül beállt a sorba s várta a fejleményeket, addig bizony több nyelven leány, szakácsnő alaposan hozzátárgalt a beszédhez.

— Erre meg amarra — sápitotak — mit molesztálják az embert — én tisztességes asszony vagyok. Ennek ellenére is beállították a sorba őket s kiderült róluk, hogy ezek legbetegebb, legközvetlenebb csavargó és tolvaj nők.

Ahol a kést az asztalhoz kell láncolni

Az egyik meglehetősen lezüllött éttorem tulajdonosa, ahol igen sok nőt fogtak el — mesélte a detektívnek: — Tetszik tudni — mondotta — újabb ezekből kerül ki a közönségem zöme. Szörnyűség, amit művelnek, úgy lopják az evőeszközöket, hogy nem győzőm pótolni. Akárhogy őrizzük, vigyázunk, egy kés, kanál, pohár mégis eltűnik. Pedig már a lehető legkomiszabb eszközöket használjuk. Kénytelen leszek az evőeszközöket az asztalhoz láncolni. De, —

A vásárló közönség szíves figyelmét fölhívjuk a

„HANGYA“

üzleteire, ahol a mai naptól
április 19-ig
(Husvétig) lényegesen
olcsóbb árban
árusítja

a raktáron lévő összes fűszer-
és csemege áruit.

Főüzlet: **RÓZSA-UTCA.**
Fióküzletek a város minden részében.

Ugyanott Crémlikörök, Kisüstön-
fött pálinkák, Cognacok
leszállított árban kaphatók.

ugyis elfogják lopni — az biztos..

Egy titkos találkahely

A rendőrség egy, az utóbbi időben igen gyanúsán működő titkos találkahelyet is meglepetésszerűen megvizsgált. A kerítőnő meglehetősen jól működött, jobbsorsra érdemes uilányok s vidéki parasztemenyecek, elvált asszonyok egyaránt szorgalmas látogatói voltak a helyiségnek...

A korcsmák hamar zártak

A razzia során kiderült, hogy a debreceni korcsmáknak nem mehet valami jól, mert a korcsmák zöme

Webster Macdonald a debreceni egyetem diszdzektora

Az avatáson Ravasz László is megjelent

(A Hajdúföld tudósítójától.) Lélekemelő ünnepség folyt le április 1-én, kedden délelőtt a debreceni Tisza István Tudományegyetem kollégiumi dísztermében. Az egyetem tanácsa Webster Macdonald skócia protestáns lelkészt, a lelkes magyar barátot a hittudományok honoris causa doktorává avatta.

A kiváló skót pap évekig tartózkodott Magyarországon, mint a budapesti skót egyház lelkésze és mikor hazájába visszatért, kitartó harcot indított az elnyomott magyarság igazságának megvédése érdekében. A nyomorgók felszólítására szeretaktációt szervezett és legutóbb a megszállott területek protestáns magyarságát látogatta meg. A tudományos világ legmagasabb kitüntetését dr Varga Zsigmond hittudományi dékán szép beszéd kíséretében adta át az ünnepeltnek, aki ezáltal

a debreceni egyetem első külföldi diszdzektora lett.

Az ünnepség fényét nagyban emelte a magyar kálvinizmus törhetetlen és lánglelkű apostolának dr Ravasz László püspöknek személyes megjelenése, aki az avatáson a református egyházat képviselte.

Mikor a cseh zsupán igazolja egy magyar képviselő „hazafiságát“

Kozma Miklós miniszteri tanácsos és Nagy Ernő pörének fejleményei

(A Hajdúföld tudósítójától.) Annak idején az egész magyar közvélemény nagy érdeklődéssel tárgyalta azt a rágalmazási pert amely Kozma Miklós miniszteri tanácsos és Nagy Ernő nemzetgyűlési képviselő a hirhedt podzsupán között folyt le, amelyben Nagy Ernő különböző vádakot szórt Kozma Miklós egyik rokona Kozma György ellen.

„Világ“ és a vörös miskolci „Reggeli Hírlap“ ebben az ügyben „Ki akart Bereg megyei podzsupán lenni“ címmel most Bereg megye volt cseh zsupánjának Kaminszky nyilatkozatát citálják, amely az ungvári Uj Közlöny március 13-iki számában jelent meg.

Kaminszky nyilatkozata szerint a Nagy Ernőt a jogfolytonosság alapján nevezte ki s mint ő maga megmondja egy későbbi passzusban a

bizony hamar becsukott. Ugy, hogy hónapvége volt, a bor is drága, a sör is — de mégis nagyon fogy, haza számított mindenki. Sok helyen már lezárt redőnyök fogadták a rendőröket.

Kártyázás a temetőben

A razzia alkalmával az egyik temetőben a detektívek fiatalok fatolvajokat fogtak el, akik az egyik sírdombon nagyban kártyáztak. Huszonegyest, pénzbe. A kártya gyűrött, piszkos, szálei behasítva, már ismerik még hátulról is a fickók, melyik a tők ász, melyik a makk felső.

Az egyik detektív nem állja meg szó nélkül — Hát, a réz angyalát — miért nem golyóztok, vagy csigáztok, a mi időnkben ezt játszották az apró fattyuk, nem kártyát?

— Az apró bűnösök gonoszul felnevetnek — Az már nem divat, most modern világ járja.

Az ünnepély végeztével Karay Sándor kollégiumi igazgató a vendégek tiszteletére ebédet adott, amelyen résztvett Cairns Dávid, Webster Macdonald skót kísérfője, a skót presbiteri egyházak elnöke is.

A vendégek délután megtekintették a Kollégium világhírű könyvtárának ritkaságait és

elragadtatva nyilatkoztak a látottakról.

Fél 6 órakor Uray Sándor elnöklése alatt lelkésztanácsi konferencia volt, amelyen megjelentek a debreceni egyház skót vendégei is, akiket Uray Sándor üdvözölt meleg szavakkal.

Az üdvözlésre Cairns Dávid válaszolt, hangsúlyozva azt, hogy szükség van a történelmi alapon nyugvó magyar-skót testvériség kiépítésére.

Majd ígéretet tett arra nézve, hogy mindent el fog követni az irányban, hogy a presbiteri világszövetség útján a magyar protestáns egyházak ismét fevehessék a kapcsolatot az elszakított területek protestánsaival.

A skót vendégek még szordán Debrecenben maradtak és részt vesznek a Nagytemplomban délután 5 órakor tartandó istentiszteleten.

hogy neki kell alispánnak, podzsupánnak lennie.“ Itt Kaminszky sem meri azt mondani, hogy Kozma podzsupánát kért, ő az alispáni állásnak tehát a magyar impérium elismerésének respektálását követelte. Ezzel ellentétben Nagy Ernő a Károlyi forradalom alapján állva, a magyar impériumot nem respektáló s a magyar jogfolytonosságot megszakítani akaró

cseh intencióknak megfelelő tényleges podzsupán és nem alispán volt.

Nagy Ernő podzsupáná történt kinevezése kiaplakítottatott. A plakát mellékelve van a Kozma Miklós által előterjesztett bizonyítékok között.

Megfelel a valóságnak Kaminszky azon nyilatkozata is, hogy „Hiába próbáltam neki (Kozmának) megmagyarázni, hogy mindenki abban az állásban maradhat meg nálunk amelyben a Károlyi regime idején volt, ő nem akarta ezt megérteni.“ Kozma ezt csakugyan nem akarta megérteni, mert a Károlyi forradalmat, illetve annak kinevezéseit nem ismerte el.

Kaminszky kijelentésében egy valótlanság van, Kozma nem kiálta fel a hűségesküt senkinek, hanem kijelentette, hogy ép úgy, mint az oláh megszállás alatt, kik az impériumot nem vetik át, hajlandó és köteles a de facto helyzetet respektálva a rend fenntartásában a cseh csapatoknak rendelkezésre állani, de csak mint a jogfolytonosság alapján álló törvényesen megválasztott alispánhelyettes.

Midőn Kozma tiltakozása sikerrel nem járt és bizalmasan értesült arról, hogy le akarják tartóztatni, Szegedre ment, ahol akkor minden jóra való ember, kinek helyén maradásra nem volt,

felajánlotta szolgálatait a nemzeti kormányának.

Mind ezekből kitűnik, hogy Kozma nemcsak abszolút korrektül, de példátadó hazafias módon viselkedett. Nagy Ernő viselkedését nem akarjuk bírálni, az ő ügye a törvényesek előtt van.

Főiskola

Werbőczy disztáborozás

(A Hajdúföld tudósítójától.) A debreceni egyetem Werbőczy Bajtársi Egyesületének Rákóczi törzse április elsején, kedden este pompásan sikerült táborozást rendezett az Arany Bika kistermében.

A táborozást Pápay József törzsfő nyitotta meg mélyenjáró, gondolatokban gazdag beszéddel. Utána Popovics Konstantin első éves joghallgató adta elő a Desperált ember című monológot nagy tetszés mellett.

Megérdemelt sok tapsot kaptak Széchy Mária bölcsésztanhallgató és Bacsó Ferenc joghallgató kiváló rutinnal előadott dialógjukért. A műsort Bacsó Ferencnek és Szigeti Mátyásnak pompás humorral megszerkesztett aktuális énekes duettje zárta be.

A hivatalos táborozás berekesztése után megkezdődött a tánc s a nagyszámú előkelő közönség a kora reggeli órákig maradt együtt a legjobb hangulatban.

Pénzét heti 6% kamatozásra

dupla értékű fedezetre azonnal kihelyezem abszolút biztosítékra Lengváry, Budapest, Erzsébetkörút 39. Telefon: József 134-10

Német iparos cserkészek Debrecenben Württembergtől Debrecenig gyalogszerrel

(A Hajdúföld tudósítójától.) Az elmúlt nap folyamán érdekes vendégek érkeztek Debrecenbe. Huszonöt német iparos cserkész, akik Württembergtől egészen idáig gyalog tették meg a hosszú és fáradtságos utat, — jött Debrecenbe, ahol a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége iparos szakosztályának tagjainál találtak meleg otthonra.

A német fiúk, akik két-három héttig maradtak Debrecenben, legnagyobb részét német uri családokból származnak és utazásuknak egyik főcélja az, hogy megismerjék Magyarországot és a magyar viszonyokat.

Csaknem kivétel nélkül Németország nyomástartó gazdasági helyzete folytán kerültek ipari pályákra, miután szüleik nem tudták iskoláztatni őket. Van közöttük több bányász, lakatos, kertész, akik a munkanélküliség folytán nem tudtak elhelyezkedést és munkát találni Németországban.

A német iparos cserkészek debreceni tartózkodásuk alatt munkát vállaltak, hogy azután az ebből kapott pénzen megszerezhesék az oláh vizumot és folytathassák utjukat Oláhország felé.

Megkezdődik a hortobágyi állatkihajtás. Április 15-étől engedélyezte a tanács - Csak egészséges állatokat lehet a Hortobágyra kihajtani

(A Hajdúföld tudósítójától.) Debrecen város tanácsa a múlt tanácsülésen, elhatározta Zöld tanácsnok indítványára alapján, hogy a legelőtetést a Hortobágyon április 15-étől engedélyezni fogja.

A tanács szigorú utasítást adott a gazdasági tanácsnoknak, hogy a hortobágyi legelőre beleg állatokat ki ne hajtsanak.

Ezért a kihajtásokat csak a hortobágyi hidon keresztül lehet esz-

közölni, ahol az állatok szigorú állatorvosi vizsgálat alá lesznek alávétve, s egyben az egészséges állatok után állatorvosi igazolványt fognak kiállítani.

Csak ilyen igazolvány felmutatása mellett lehet az állatokat a Hortobágyra kihajtani.

Azok ellen a gazdák ellen, akik igazolvány nélkül fogják az állatokat kihajtani, a főügyési hivatal megindítja az eljárást.

Megfelebbezték a városi létszámapasztást Lencz Gézáék új létszámcsökkentést akarnak elrendeltetni

(A Hajdúföld tudósítójától.) Ismeretes, hogy a március 17-iki városi közgyűlésen a létszámapasztás ügyében dr. Lencz Géza egyetemi tanár éles kritikát gyakorolt a létszámapasztó bizottság munkája fölött. A közgyűlés többsége annak idején bizalmat szavazott a létszámcsökkentő bizottságnak.

Lencz Géza a közgyűlési határozatot még egy pár törvényhatósági bizottsággal együtt megfelebbezte a belügyminiszterhez.

A felebbezésben igen erősen támadják a város mai vezetőségét. Kifogást emelnek különösen a felebbezők amiatt, hogy tisztviselőket bocsátott el a létszámcsökkentő bizottság anélkül, hogy ezeknek az állását megszüntette volna, holott erre a törvényben joguk nincs.

A felebbezők szerint a létszámapasztási törvénynek „akarattal való meg nem értése” eredményezte csak azt, hogy a létszámapasztó bizottság nyugdíjazta azokat a városi tisztviselőket, kiknek jelenléte a városi vezetőségnek kényelmetlen. Így elbocsátották az árvaszéki ügyészt, a főszámvevőt, a műszaki tanácsost. Természetesen

ezek mind olyan állások, melyeket megszüntetni nem lehet,

legfeljebb megcserélik az ezeket betöltő hivatalnokokat. Összesen 36 olyan tisztviselőt vontak végelbírás alá, akiknek az állását nem szüntették meg. S hogy milyen eredménytelenül és a törvény intencióival ellenkező szellemben hajtották végre a redukción, mi sem bizonyítja jobban, mint hogy máris

9 állás újraszervezésének az

engedélyezését kéri

a közgyűlés a minisztertől.

A felebbezés szerint sikeres létszámapasztást csak az ügyrend egyszerűsítésével lehet eszközölni, amit viszont az újonnan készült szervezeti szabályrendelettel ismét nem tudott a város elérni.

Végül is kéri, hogy mindazokat a tisztviselőket, kiket állásuk megszüntetése nélkül bocsátott el a létszámapasztó bizottság, helyezze vissza a miniszter az állásukba s egyben

újabb létszámapasztási eljárást rendeljen el.

Ugyancsak egy felebbezést nyújtottak be ugyancsak Kondor Kálmán főszámvevő nyugdíjaztatási ügyében, melyben kifejtették, hogy miután az apasztások idején Kondort már nyugdíjazták, bár az még munkabíró férfi volt s még meglehetősen sok idő hiányzott teljes szolgálati idejéből, a teljes nyugdíj megadásának az ígérettel rávették, hogy ömaga is adja be nyugalmaztatása iránti kérvényét, hogy így a létszámcsökkentő bizottság fedve legyen.

Kéri a felebbezők a minisztert, hogy Kondort helyezze vissza a hivatalába, vagy pedig a többi nyugalmazott tisztviselőnek is adasson a várossal olyan mértékű kedvezményt, mint Kondor főszámvevőnek.

**Eredményesek
a Hajdúföld hirdetései**

MIREN

1924 április 2. (Szerda)

Prot.: Aron. Kath.: Ferenc.

1657 III. Ferdinánd magyar király halála.

1810 Napoleon esküvője Mária Lujzával.

Időjárás: Hazánkban az utóbbi 24 órában az esők megszűntek és a hőmérséklet tovább süllyedt. Maximuma 1—2 fok C volt, sőt nyugaton a fagypont alá is került.

Időjárás: Helyenként, főleg nyugaton eső, némi hőstílyedéssel.

Közművelődési könyvtár nyitva délelőtt 10—1 óra, d. u. 4—7 óra.
Csokonai-színház este fél 8 órakor A Pampadour.

Vigszínház: Karnevál gyermeke.
Apolló: Macskaképi szeladon.
Meteor: Modern kalózok.

Evangélikus bibliára 6 órakor Miklós-utca 3.

Gyógyszertárak közül éjjeli szolgálatot tartanak: Kossuth. Nap, Isteni gondviselés II. Rákóczy Ferenc, Csillag, Mátyás király.

A nagytemplomi istentisztelet sorrendje szerdán délután 5 órakor: Fennálló ének. Jövel szentlélek, gyülekezeti ének: CXXXV. zsolt. 1. verse. Bibliát olvas, imádkozik és a vendégeket üdvözli: dr. Baltazár Dezső püspök. Karéneket énekel a Kollégiumi kántus. Dr. Cairus beszél, saját nyelvén uri imát mond és áldást. Az istentiszteletet a Hymnusz zárja be.

A jog- és pénzügyi bizottság ülése. Debrecen város jog és pénzügyi bizottsága ma, szerdán délután fél négy órakor a városháza kistanácstermében ülést tart.

Gyászistentisztelet IV. Károly király halálának évfordulóján. (A Hajdúföld tudósítójától.) Április 1-én, kedden délelőtt fél 10 órakor a római katolikus templomban dr. Lindenberger János prelátnak, prépost-kanonok ünnepélyes gyászmisét pontifikált Pálffy Béla apát és a lelkészi kar segédletével IV. Károly király lelkiüdvéért. A templomot zsufolásig megtöltötte közönség soraiban megjelent Ferjentsik Ottó vegyesdandár körletparancsnok vezetésével a debreceni háziezredek tisztikara. A szent misét beszentelési szertartás követte, mely előtt az egyházi női vegyeskar a Liberát énekelte.

Kinevezés. A Kormányzó a nyiregyházi kir. erdőfelügyelőséghez beosztott Gaál József miniszteri irodafőtisztnek, a miniszteri segédhivatali címet és jellegű adományozta. A kormányzói kiténtetés egy szorgalmas és derék, Nagyábrnyáról idemenekült tisztviselőt ért.

A Füllegyesület közgyűlése április 3-án délután 6 órakor lesz megtartva. 6 órakor választmányi ülés. A közgyűlésen Farkas Győző lelkész a Keresztényesség és a nő címen tart előadást.

Az Evangélikus bibliára minden szerdán délután 6 órakor lesz megtartva. A Luther-Szövetség vezetősége a bibliárára ezúton is felhívja az érdeklődők figyelmét.

A vámgabona ára áprilisra. Budapestről jelentik: A vámgabona árát áprilisra a pénzügyminiszter a következőképpen állapította meg: Rozs kétszeres 260 ezer, árpa 270 ezer, tengeti 231 ezer, zab 250 ezer, köles 200 ezer, tatarka 250 ezer és csu 10 ezer.

Vigszínház — Mosjounine — Karnevál gyermeke.

Uj rendszerű postautalványokat. hoznak forgalomba. A postavezérigazgatóság új rendszerű feladóvevény-szelvényes postautalványokat hoz forgalomba. A régi utalvány-úrlapok az év végéig használhatók.

Márciusban 28.23 százalékkal emelkedett a drágaság. Budapestről jelentik: A március havi drágulás a Pester Lloyd adatai szerint 28.23%-os, rug. Gál Benő adatai alapján 5 tagu munkáscsalág megélhetését figyelembevéve a drágaság 33.75%-al emelkedett.

A Templomgyesület Hítvédelmi Szakosztályának április havi ülését pénteken, április 4-én délután 6 órakor tartja meg a Kollégium díszteremben. Előadó Megyericsi Béla Budapestről, aki Református problémák címen fog beszélni. Belépti díj nincs, minden érdeklődőt szeretettel fogad a vezetőség.

Karneval gyermeke — Vigszínház — Mosjounine.

Kövér Pál volt hajduböszörményi segédlelkész Sajókondóra választották meg lelkésznek. Miskolcra jelentik: Sajókondó község a megüresedett lelkészi állásra egyhangú lelkesedéssel a volt református lelkész Baldzs Győző helyettesét Kövér Pál hajduböszörményi lelkészt hívta meg.

Halálozás. Megrendítő csapás érte a múlt nap folyamán a köztisztviselőben álló debreceni Tóth család, özv. Tóth Ferencné Sárváry Vilma hétfőn délelőtt bekövetkezett elhunytával. Özv. Tóth Ferencné köztisztviselőben és közszeretben álló tagja volt a debreceni társadalomnak és halálát kiterjedt előkelő rokonság gyászolja. A bánatos család az elhunyt uró haláláról a következő gyászjelentést adta ki: Mély fájdalommal jelentjük, hogy felejtetlen édes anyánk, a legjobb anyós, nagymama, illetve rokon Tóth Ferencné Sárváry Vilma vezető kir. járásbíró özvegye a mai napon meghalt. Temetése április hó 3-án, csütörtökön délután 3 órakor a Kossuth-utcai ref. templomban tartandó gyászszertartás után, a Kossuth-utcai sírkertben fog végbemenni. Debrecen, 1924 március 31. A jó édes anya siri álma felett virraszt a gyermekei kegyelet! Gyermekei: Tóth Aurél feleségével Kaszanyitzky Imával és Andrea leányokkal, Dr. Tóth Emil. A kiterjedt rokonság nevében is. A temetést Dankó temetkezési vállalat rendezzi, Kossuth-utca 6. szám.

Napsugár vagyonmentő árverés ma délután 3 órakor Piac-utca 10. Kitűnő keresztüros zongora, perzsa-szőnyegek, butorok, műtárgyak, ruházati cikkek stb. kerülnek eladásra.

A Fűvészkert végleges átadása a Déri-múzeum számára. A Debrecenben felállítandó Déri-múzeum telke számára kijelölt kollégiumi Fűvészkertnek végleges átadása kedden délelőtt megtörtént. Debrecen városának és a tiszántuli református egyházkerületnek a képviselői megjelentek a helyszínen, rövid jegyzőkönyvet vettek fel, melyet Csűrös Ferenc kultúratanácsnok és Karai Sándor kollégiumi igazgató aláírtak. Ezzel az aktuális véglegesen befejezést nyert a Fűvészkert átadása.

Modern Kabaré állandoan nyitva mindennap reggel 5 óráig.

Lopás az Arany Bika dívalházból. Kornfeld Dezső, az Arany Bika uridivatház tulajdonosa jelentést tett a rendőrségnek, hogy üzletébe átkulcs segítségével behatoltak s onnan 6 darab nadrágot fehérneműt elvittek. A rendőrség keresi a tettest.

Mosjounine — Karnevál gyermeke — Vigszínház.

Urak és tiszturak figyelmébe, akik az elegáns és finom kidolgozású ruhákat kedvelik, 100 ezer K-át takarítanak meg, ha ruhaszükségletüket Piskolty ura és egyenruha szabó üzletében, Kossuth-utca 58. szám alatt rendelik meg. Jelenlegi áram: Egy civil öltöny saját szövetemből 700 ezertől. Egy civil öltöny facon díja 200 ezertől, egy tiszti zubbony és nadrág facon díja 200 ezertől. Szövetek, egyen- és iskolai sapkák raktára. Elsőrangú kiszolgálás.

RESTFELÉK

Bonyolódik a Baik-ügy

(A Hajdúföld tudósítójától.) Mint ismeretes, Baik, aki a tavaszi idény kezdetén a DKASE-ből átlépett a DTE-be, állítólag azért, mert a DTE labdarugó szakosztályának elnöke, Nuszbaum Jenő állást juttatott neki, vasárnap ismét a DKASE színeiben játszott s így megdőitnek tekinthető a DTE-be való átlépése. Ennek első következménye volt, hogy Nuszbaum kijelentette Baiknak a mérkőzés után, miszerint az állásból elfogják bocsátani. Mint a Hajdúföld értesül, a DKASE az egész ügyet a kerület fegyelmi bizottsága elé terjeszti kivizsgálás végett s különösen vizsgálat tárgyává kívánja tenni Nuszbaum szerepét a Baik-ügyben. Más oldalról nyert értesülésünk szerint Nuszbaum önmaga is vizsgálatot kér szerepének tisztázására. Az ügyben még érdekes fordulatok várhatók.

A keleti labdarugókerület tisztikara és tanácstagjai április 3-án, csütörtökön este a Gambrius éttermében fehér asztal mellett barátságos összejövetelre gyűlnek össze, amelyet állandósítani kívánnak. Az összejövetelen az egyesületek vezetőemberei és hozzátartozói is részt vesznek. Vacsora étlap szerint.

A DKASE gazdasági bizottsága ma, szerdán este fél 9 órakor a Royal-éttermében levő hivatalos helyiségében ülést tart.

A husvét program. Április 20-án és 21-én, husvét kettős ünnepén Debrecenben a fővárosi II. osztály válogatott csapatát játszik a keleti kerületi válogatottal. Vasárnap a vidéki válogatottak sorjáért, hétfőn pedig 11 ezüst éremért játszanak revánsmérkőzést. Előzőleg a nyíregyházi ifjúsági válogatott csapat a debreceni ifjúsági válogatott csapatával.

Jakab a DTE-ben? Jakab, a Nagyvárad AC bökbelei kitűnő kapusa jelenleg Debrecenben tartózkodik s innen fog műsúlni. Jakab, ha Debrecenben marad — állítólag a DTE színeiben fog versenyezni.

Atletikai versenyt rendez április 13-án délután 3 órai kezdettel a keleti kerület. Versenyszámok: 100, 400, 1000 és 3000 méteres síktutás, súly-, diskos- és gerelyvetés, magas-, távol- és rudugrás. A versenyen résztvehet bármely keletmagyarországi kerület sportegyletének ifjúsági és senior tagja. Minden versenyszám első helyezettje s díjazva lesznek a legjobb ifjúsági és senior első, másodosztályú, junior, kezdő és ujonc versenyzői.

Atletikai tréningek ezentúl kedden és csütörtökön délután 5 órától és vasárnap délután 4 órától lesznek a nagyerdei sporttelepen, melyen az összes helybéli sportegyesületek atlétái minél számosabban jelenjenek meg.

A DEAC csütörtökön nagy tréninget tart, amikor is a gazdaságokkal játszik barátságos tréning jellegű mérkőzést.

Kerületi birkozó bajnoki verseny. Vasárnap este 8 órai kezdettel a Nagyállomás III. osztályú várótermében rendezik meg a Máv. Testgyakorlók Köre keletmagyarország 1924. évi birkozó bajnokságát öt súlycsoportban. A nevezési határidő ma, szerda este 6 óra.

Vasárnap a nagyerdei sporttelepen a DEAC a Buse csapatát látja vendégül bajnoki mérkőzésre, míg a DTE a gazdaságokkal játszik barátságos mérkőzést. A vasutas pályán a DMTK a Nykisével találkozik a bajnoki pontokért.

STINHÁZ

Műsor:

Csütörtök: Gésák, operette. A) bérlet. Kádár Böske első fellépte. Péntek: Sybill, operette. B) bérlet. Szombat: Pompadour, operette. Vasárnap délután: Pompadour, operette. Vasárnap este: Sybill, operette. Hétfőn: Buzakalász, szindarab. A) bérlet, bemutató.

Színházak és mozgószínházak közleményei

Csokonai-színház
Vége van a mai nappal a Pompadour nagysikerű operette sorozatos előadásainak. Kádár Böske az Unió-színház volt primadonnája, ki legutóbb a Blaha Lujza-színházban Strauss „A balga szűz” operettjében aratott nagy tetszést: a fővárosban, holnap mutatkozik be, mint a Csokonai-színház újonnan szerződöttné primadonnája a „Gésák” angol táncos-operette „Mimosa” szerepében. Pénteken pedig Jacobi közkedvelt „Sybill” operettjében a címszerepet játssza.

Csütörtökön A), pénteken B) bérlet.

Viaszínház-mozgó
Karnevál gyermeke, Ivan Mosjoukine „Tikok háza”, a „Gyönyörváros” főszereplőjének legjobb alakítása. Pénteken: Zoro-Huru, a két strand-fotografus.

Jött Rudolf Valentinával: Kaméliás hölgy.

Apollo-mozgó
„Macskaképi szeladen”, kalandor film. Robert Warwich főszereplésével. Jött Urániában: Fehérváros réme.

Meteor-mozgó.
Szerdán „Modern kalózok” világláger Bimbulával a főszerepben. Előadások: 6 és 8 órakor. Jegyelővétel d. e. 10 órától.

DEBRECENI ORSZÁGOS VÁSÁROK

Debreceni országos vásárok

Debrecenben a tavaszi országos vásárokat a következő sorrendben fogják megtartani:

Április 7, hétfő, 8, kedd, 9, szerda hőr-, gyapjú-, méz-, dió stb., továbbá toll, iparcikkek-, gabona és terményvásár. 10-11, csütörtök, péntek juhvásár. 12-13, szombat, vasárnap sertésvásár. 13-14, vasárnap, hétfő lóvásár. 14-15, hétfő, kedd baromvásár.

A debreceni állatvásár.

A keddi lóvásárból közepes volt a felhajtás a kereslet nagy. Árak emelkedtek. Jobb minőségű ló 6-10 millió korona volt, közepes 4 milliónál kezdődött, a silány egy milliótól fel-felé. A szarvasmarhavásárból közepes felhajtás mellett nagy kereslet volt. Vágómarha kilogramja 10-15 ezer korona, a szopós borjúé 12-15 ezer. Egy pár jármos ökör 14-18 millióért kelt, a fejős tehén darabonként 3 és fél milliótól 7 millióig. Árak emelkedtek.

Mentha termelés fejlesztése. A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara által szervezett mentha termelés ügyében értekezlet volt a Kamaránál, amelyen a mentha termeléséről dr. Darvas Ferenc és a mentha feldolgozásáról dr. Széll László tartottak előadást. A Kamara részéről dr. Rácz Lajos kamarai igazgató és Horkay Lajos a gyógyszerkísérleti telep vezetője ismertették a mentha termelés előnyeit és a termelés megszervezését. Aki részt kívánna venni a termelésben, tájékoztatást kaphat a Mezőgazdasági Kamara hivatalában.

Cukorrépa termelés gazdák figyelmébe. Az Országos Mezőgazdasági Kamara cukorrépa termelési szakbizottsága a cukorrépa

1924. évi átvételi árára vonatkozólag az egyezségek megkötésénél leendő figyelembevétel céljából a következőkről tájékoztatja a répatermelőket: A cukorrépa alapára két és fél aranykorona. A leszállított répara a kontó fizetés 2 aranykorona. A hátralékos összeg a 6 hónapi átlagár alapján tesztamoláskor esedékes. A kamatmentes előleg évente kettő és fél — három métermázsza buza értéke kalasztrális holdanként. Ezenfelül a gyárak több évre szóló szerződéseknél visszatérítés nélkül nagyobb ellenértéket is adnak.

Javult a tőzsde

(A Hajdúföld tudósítójától.) A mai értéktőzsde a tegnapi zárlattal szemben kedvezőbbben nyitott, zárlatig az összes értékek 5-10 százalékkal emelkedtek. A külső piacon az arbitrázs papírok tartották legjobban magukat, amelyek javulása összefüggésben volt a kedvező bécsi tőzsdei irányzattal.

Zárlat felé az irányzat megtört, az árfolyamok valamelyest visszaestek.

A tőzsde a mai áremelkedést csak átmenetinek tartja, mert a kontremindörök a fedezetlen eladásaiat a mai kedvező irányzat mellett teljesen nyitva hagyták.

Kedvezőtlenül befolyásolta a piac hangulatát a kosztpeáznak drága volta, amelyet ma hivatalosan 3 egynegyed — 4 százalékkal jegyeztek.

Magyar korona 0.0075

Zürichi zárlet

Berlin 125, Hollandia 211 25, Newyork 571, London 2456, Páris 3715, Milano 2500 1/2, Prága 1707 1/2, Budapest 75 Belgrad 710, Bukarest 295, Bécs 8075, Szófia 412-75.

Devizák 6. p. hiv. ár.

Dollár 75300—77600, angol font 323800—333800, francia frank 4200—4340, Svájci frank 13050—14050, cseh korona 2245—2325, lej 390—405, líra 3325—3430, dinár 930—965, nemet márká — osztrák korona 105—109 25 fillér, Napoleon arany 263000 korona.

A takarékkorona árfolyama

10 takarékkorona egyenlő 111 papirkoronával.

Nemesiém jelentés

A nemesiém piac változatlan, az ezüst egykoronás 6400, a kétkoronás 13.400, a huszokoronás arany 360.000, a szinarany grammja 53 ezer, a tizenégy karátos aranyé 26 ezer korona.

Terménytőzsde zárlat

A mai terménytőzsdén az irányzat tartott, változás nem fordult elő, a forgalom csekély.

Hivatalos árak: 76 kilós tiszavidéki buza 30200—302500, egyéb 300—302000, 79 kilós tiszavidéki 307000—312000, egyéb 305000—310000, rozs 270000—275000, takarm. árpa 280000—290000, sórárpa 330000—360000, zab 260000—265000, tengeri 240000—250000, korpá 205000—210000. A magvak változatlanok.

Ferencvárosi sertésvásár

Nyíltvási maradvány 195. Érkezett 36, eladott 62. Árak: könnyű 18—23650, nehéz 20—25000, zártvásáron elkelt 3 darab a telti árakon.

Debreceni ipari bank és kereskedelmi Részvénytársaságok részvényeit legmagasabb áron állandóan vesszük **HELLER TESTVÉREK** betéti társaság tőzsdébizomán ya. **Tőzsdei megbízásokat** előnyös feltételekkel teljesítünk. Tőzsdénapon 1/11, 1/12 és 2 órakor **tőzsdeteremmel közvetlen összeköttetésben.**

REGÉNY

Tavaszcvarók

Irta: IGMÁNDY GÉZA

— Mindjárt gondoltam — morogta Ákos meglegedetten, de a szónoknak kifogyott a szénája.

— Gratulálok! — szorongatta Ákos kezét Öreg Bandi főhadnagy — hallatlan, hogy nagyszerűen sikerült a szigortod. Hanem testvér! — és itt aggodalmas lett az arca — ki kellene mennünk a vidékre. Itt Kolozsvárt valamennyire csak rend van, de az oláh falukban garázdálkodnak a mócok, vagy husz tisztet már összegyűjtöttem, egy kis különítményt csinálók. Doktorom még nincs, remélem eljősz velünk.

— Megyek — szolt Ákos és elváltak.

— Ezt az érmeliegítőt még vigye magával — szorgoskodott Fanny, ki alig tudta eltitkolni előtörő könnyeit.

— Aztán Gábor! — fogta meg a felhátizsakozott fiút a folyosón — vigyázzanak ám! Űgyeljen a doktor urra. Ne engedje, hogy mindenben ott legyen; ismeri, hogy milyen vakmerő, nem törődik a veszéllyel...

— Tessék csak rám bízni! — nyugtatta meg Gábor a sirdogáló leányt.

Öregh Bandinak igaza volt. Az oláhok terrorizáltak a magyarokat. Sok udvarháznak csak az üszkös gerendái és kormos falai meredeztek az ég felé... A régi kedves lakóknak nyoma veszett...

— Maroknyi tiszt csapatnak szizifuszi munkát kellett végezni. Minden bokornál halál leselkedett rájuk, de nem ismertek félelmet — és irgalmat a lázadókkal szemben. Amerre jártak az agyongyötört magyarság áldása kísérte őket. A felforgatott közbiztonságot valamelyest helyre állították. A felfegyverzett oláh cselék rátkönt elszéledt, ha egypár puskalövést hallott. Már-már azt hitték, hogy itt is, ott is működnek hasonló alakulatok, amikor megkapták a jelentést, hogy reguláris ójá királyi csapatok közelednek vonatokon, hogy Erdélyt megszállják.

A Maros hídfőnél beásták magukat és segítséget kértek. Szabó Ferkó volt az erősítés parancsnoka. A régi jó barátok ismét egymásra találtak. Sok mondani valójuk volt. Ferkó beszámolt az olasz harctér utolsó napjainál. Ökolbe szorult kézzel magyarázta, hogy milyen agyafurt ravasz taktikával, rendszeres agitációval verték ki a pusztát a magyar katona erős kezéből; egy napilapról és egypár szájhős urról is említést tett...

— Tudod pajtás! — sokaknak az életében, de még többnek a szabadságába került ez a lelketlen bitang hazaárulás; sok-sok ezer jó magyar fiu eszi a makaróit a digóéknál... Hát érdemes volt ezért élni, szenvedni, testünket-lelkünket tönkre tenni, hogy annyi dicsőséges harc

Az előkelő társaság találkozó helye a

JOST CUKRÁSZDA

(Kossuth-utca sarok.)

Minden nap friss haboskává és a legfinomabb cukorkák, torták és friss sütemények ::: kaphatók. :::

Futor szénsavas takarmánymész

gazdasági állatainknál nélkülözhetetlen. U. m.: sertés, juh és kecske, bányász, ló, csikó, szarvasmarha, valamint baromfi részére korpával, répával, darával elegyítve adagolandó.

Kapható: Kontsek Géza Debrecen, Kossuth-u. 15

után valamennyien koldusok és földönfutók legyünk?!

Nem kapott feleletet, de a néma daczból és elbeszélésből mindent megértett...

— Nincs még veszve minden — törte meg a csendet Öreg Bandi, a székely nép legendás hőse — most már tudjuk, hogy miért kell harcolnunk. Megmutatjuk, mire képes a szülőföldjét védő székely. Egy tapodtat sem engedünk! — és felcsillant a szeme.

— Bejöttetek a mi utcánkba! — örvendezett Ferkó és kéjjes gyönyörűséggel szórta géppuskájával az oláhok feldisztelt vonatát, amely éppen oldalról kigyózott fejele.

— Ugy-e keserű a szőlő?! — gunyolódott magában, amikor az oláh vonat hangos pöfögéssel visszafelé indult. A fráterek kellemetlenül csaldáltak. Szégyen a futás, de hasznos, — ez bizony nem a Dobrudza!!

Olyan győzelem volt ez, ami következményeiben kiszámíthatatlan lett volna, — ha — és mindig ez az ominózus „ha” — ha a felelős kormány megbizottja rájuk nem parancsol, hogy ne csináljanak „ostobaságot”, vonuljanak vissza, mert az oláhok „csak a rendfentartás végett szállják meg Erdélyt”.

... Katonák, tiszték voltak és — fájó szívvel engedelmeskedtek.

A megbizott ur Szabó Ferkót küldte ki, hogy az oláhokkal megbeszélje a visszavonulás részleteit.

A hid közepén tárgyaltak. Az alig pár perc örökéletnek tetszett. Kimondhatatlan izgalommal, halotti csendben lesték a parlamentairek minden mozdulatát.

Tisztelegtek és elváltak. Szabó Ferkó indult vissza. Alig ért a hid sarkához, amikor a háta mögött két

lövés dördült el. Ferkó megtántorodott és elesett. Akos, Öreg Bandi és Gábor egy pillanat alatt ott termettek mellette. A feje volt keresztüllöve. Már nem élt... A hirtelen feleledt pokoli puskatűben karjukra vették és meghúzódtak a töltés oldalához.

Az elkeseredett harcnak a sötétség vetett véget. Példás rendben visszavonultak a készenléiben levő vonalra.

(Folyt. köv.)

NEUMANN JÓZSEF ER-KÓ CIPŐÁRUHÁZA PIAC-UTCA 75. Raktáron vannak elsörendű uri és női cipők. Fehér és fekete vászoncipők, Sandálok. SZOLID ÁRAK!

Boczonádi méhészeti cikkek kizárólagos eladása BAKOS vasüzletében Csapó-utca 88. Telefon 6-20.

Zománcozott edények kék és piros színben. Kátrány, aszfalt, bór és faszigetelő lemezek. Horganyozott kerítés fonatok, áások, kapuk, kaszák, vörösréz permeterző gépek, épületvasalások, butorvasalások legolcsóbban Kovács Gyula vasüzletében Piac-utca 17. szám, Bika mellett sarkon.

Ertektözsedei árfolyamok (ezresekben) Table with columns for various goods and prices across different regions like Hungary, Transylvania, etc.

Liszt kicsinyben is előnyös árban kapható Hortobágyalmom telepén Mester-utca végén. Ugyanott friss tengeridara és csirkeidara.

Versenytárgyalási hirdetmény. A mátészalkai közhivatalok épületeinek alább részletezett munkaira versenytárgyalás hirdettetik. A vonatkozó zárt és lepecsételt ajánlatok folyó év április 3-án d. e. 12 óráig az államépítészeti hivatalnak Mátészalkán küldendők t. e.

A kivánt ajánlatban csupán a kőműves-, ác-, cserepes- és bádogos munkára anyag nélkül adandó egységár, még pedig díjmérszabványok mellett, hogy a vállalkozó beszerezni a szakmunkásokat, gondoskodik a szükséges szerszámokról és alvanyozásról, a munka egyöntetű szakszerű vezetéséről, továbbá az emeletes épület építésére törvényben előírt felelős építőmester alkalmazásáról.

A vállalkozó ajánlatában egyes munkanemre fölétes megadni a mestermunka és kézinapszám fixirozott munkarabérát, melyhez képest a változott munkabér emelve vagy kisebbítve lesz, aszerint, amint a teljesítmény hetiben a munkarabérek változnak. A megadott egységár többi része százalékban a munkabéremelkedéshez képest fog változni. A munkateljesítmény hetenkint bemérés szerint utólag fog kifizetett.

A munkanemek jegyzéke az államépítészeti hivatalnál szereshetők be. Mátészalka, 1924 március 26. Streicher Andor dr., sk., h. alispán.

Nehéz az élet! Jó ruhába járni gondot ad, VÉGHEZ olcsón beszerezni tessék, menni, hol kevésbé használt uri ruhák eladása, vétele és alkalmi ruhák kölcsönzése Vár-utca 2. sz. (Zenedével szemben).

Jó sikerrel fest szőrméket, bőrkezttyüket, mindenféle ruhákat minden színre: gyász-, expressz-munkák kívánt időre. Hungária Keimefestő, Vegy-tisztító Gözmosó Vállalat Debrecen, Péterfia-utca 4. szám. Tulajdonos: LIBÁNDY ANDOR.

Szabó János elsőrangú uridivat és egyenruhászabó szabósága egyen-, civil- és intézeti diaksapka tűzeme Püspöki palotában a Nagytemplommal szemben van.

Lengyel fest, tisztít legszebben ruhákat! Csapó-u. 28. és Csapó-utca 96.

Apró hirdetések

Apró hirdetések díja hétköznap 10 szög 1000 kor., minden további szó 100 korona. Vasárnap és ünnepnapokon 10 szög 1500 K. minden további szó 150 K. Vastagabb betűből szedett szavak kétszeresen számítottak.

Valódi farkaskutya, 20 hecto jöber eladó kisebb téslelekben is. Fűvész-kert utca 13.

Honcserek, plüss szövet, búrvászon diványok, afrikai löszörmatracok, szalon és bór-garnitúrák készen kaphatók Debre-censzky kárpitonál, Halköz 8. Javításokat jutányos áron vállalok.

Eladó 290 liter „Delevaré” bor. 400 liter „Rizling” bor és 2 drb. Plumth faj kakas. Nyil-utca 31 szám.

Eladó 1 oldal ca 80 kg. malacsza/onna napi árnál olcsóbban. Csillag utca 82. sz.

6-8 darab választott malacot felelőre eladó. Cím: Rákóczy-utca 32. szám.

Üvegezést és képkerekezést jutányosan készít Hampel Jenő épület-üveges és képkere-tező, Rákóczi-u. 4.

20 hold rozs föld a Beton-tanya közlelben bérbead. Értekezni Török Bálint-utca 18. szám alatt.

TÜZIFA Kőszén legolcsóbban a „Kárpátia” fatelepen a Margit-fürdővel szemben. Telephon 6-39. és 8-84. sz.

MEGÉRKEZTEK A TAVASZI UJDONSÁGOK! Tegdes J. női és férfi szabó. Péterfia-u. 42. sz.

Most rendeljen esőt! A Mezőgazdasági Üntöző R.-T.-nál Budapest, IV., Kossuth Lajos-u. 4. sz. II. Phönix és Zala üntöző berendezés stb. Telefon: 28-33, 201-34. Tavir. cím: Zalaphoenix. Kiadja: Hajdúföld Lapkiadó Vállalat.